

Bysterské noviny

Ročník XXIX., číslo 312

NOVINY MĚSTA BYSTRÉHO

květen 2024

Děkujeme, že jste pomohli

Děkujeme všem, kteří se zapojili do akce Uklidme Česko a pomohli s úklidem Bystrého a Hamrů.

Sraz dobrovolníků za hasičskou zbrojnicí

Foto: Petr Staňa

Úspěchy žáků ZUŠ na celostátní pěvecké soutěži

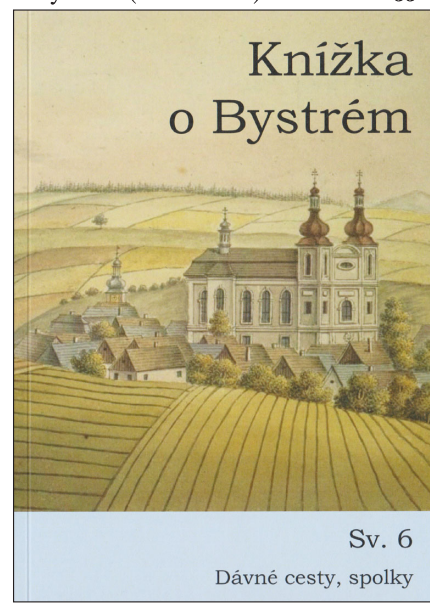
Mládí a Bohulav Martinů. Tak se jmenuje | letos ve dnech 22.–24. 4. Jejím posláním
celostátní pěvecká soutěž pořádaná v Poličce, | je provádět a připomínat hudební skladby

Vítězky zlatého pásma – Amáta a Rozálie Senohrábkovy se svojí paní učitelkou Zemanovou

Nový svazek Knížky o Bystrém

Koncem dubna byla vydána díky finanční podpoře Města Bystré útlá publikace s názvem Knížka o Bystrém, sv. 6 Dávné cesty, spolky. Publikace, která navazuje na sborníky, které vycházely v Bystrém v devadesátých letech minulého století, přináší v „papírové podobě“ stejnojmennou prezentaci, kterou autoři Vratislav Dittich, Petr Staňa a Josef Kamínek představili v uplynulém období v místním kině. Tato forma chce umožnit zájemcům vrátit se k informacím, které byly uvedeny na zmiňované akci v kině. Publikaci je možné zakoupit v Informačním centru v Bystrém (cena 50 Kč). JYG

poličského rodáka Bohuslava Martinů. V kategoriích sólového, komorního a sborového zpěvu se setkali zpěváci z celé republiky, aby odborná porota porovнала jejich výkony a vybrala ty nejlepší. Ze ZUŠ Bystré nás reprezentovaly žačky paní učitelky Zemanové v kategorii sólového zpěvu s následným umístěním: Katrin Skalníková (čestné uznání), Emma Raashová (stříbrné pásmo), Amáta Senohrábková (zlaté pásmo), Rozálie Senohrábková (zlaté pásmo). Školu rovněž reprezentoval také dětský pěvecký sbor Simba, který si ze soutěže přivezl stříbrné pásmo. Všem dětem srdečně gratulujeme k jejich úspěchům. Filip Tesař

Oznámení voličům o době a místě konání voleb do Evropského parlamentu ve dnech 7. a 8. června 2024 ve městě Bystré

V souladu s ustanovením § 32 odst. 2 zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,

informuji voliče,

že volby do Evropského parlamentu se uskuteční

**v pátek 7. června 2024 v době od 14:00 do 22:00 hodin
a v sobotu 8. června 2024 v době od 8:00 do 14:00 hodin.**

Místem konání voleb do Evropského parlamentu

- ve volebním okrsku č. 1

je volební místnost se sídlem: Městský úřad Bystré, nám. Na podkově 2 pro voliče s pobytem na území vymezeném:

Město Bystré včetně místní části Hamry nad Křetínkou

Voličům – občanům České republiky bude umožněno hlasování po prokázání jejich totožnosti a státního občanství České republiky platným občanským průkazem nebo platným cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem České republiky anebo cestovním průkazem.

Voličům – občanům jiného členského státu Evropské unie bude umožněno hlasování po prokázání jejich totožnosti a státního občanství jiného členského státu – např. průkazem o povolení k trvalému pobytu či potvrzením o přechodném pobytu na území České republiky (v případě uvedeného potvrzení ve spojení s jiným dokladem totožnosti) či jiným dokladem (např. cestovním pasem jiného členského státu).

Hlasovací lístky budou voličům dodány do domácností nejpozději v úterý 4. června 2024, ve dnech voleb volič tyto na požádání obdrží přímo ve volební místnosti.

Voličský průkaz opravňuje voliče ve dnech voleb k hlasování v jakémkoliv volebním okrsku na území České republiky.

V Bystrém dne 15. 5. 2024

Mgr. Jan Neudert, starosta

Položení věnců k památníkům obětí 1. a 2. světové války

Kladení věnce k památníku obětí 2. světové války

Foto: Petr Staňa

Stalo se tradicí, že si v Bystrém 7. května v předvečer oslav Dne vítězství připomínáme památku bysterských občanů, obětí ničivých konfliktů 20. století, jejichž jména jsou zapsána na pamětních deskách obou památníků. V letošním roce uplynulo 79 let od konce 2. světové války, nejstrašnějšího konfliktu v lidských dějinách. Vzpomínky na události let 1939–1945 jsou stále živé

a vyzývají nás k ostražitosti před možným nebezpečím. Nesmíme však zapomenout na roky 1914–1918, i toto tragické období lidských dějin musí být mementem pro současnost. Vždyť jak ve svém proslavu připomněl kronikář města pan Vratislav Dittrich, život řady našich spoluobčanů poznamenaly oba konflikty. Jako příklad uvedl osud starosty města Bystré v letech

Bysterská desítka 2024

8. 6. 2024 proběhne již třetí dějství běžeckého závodu Bysterská desítka – běháme pro radost.

Jedná se o běžecký závod pro dospělé na trati 10,2 km a letošní novinkou je závod na trati 4,2 km, který je určený pro omladinu do 15 let. Obě tratě jsou kombinací asfaltu, polních a lesních cest.

Závod 4,2 km – registrace na místě od 8.30 hodin, start v 9.00 hodin.

Závod 10,2 km – registrace na místě od 9.00 hodin, start v 10.00 hodin.

Každý účastník se též může registrovat do 5. 6. 2024 elektronicky na e-mailu bysterskadesitka@gmail.com. Stačí uvést jméno a příjmení, ročník narození a e-mailový kontakt.

Startovné je jednotné 90 Kč. Každý závodník obdrží při zápisu malý energetický balíček a po doběhnutí je připraveno pro všechny občerstvení.

Vyhlášení budou vždy tři nejrychlejší v kategoriích: ženy, muži, holky do 15 let a kluci do 15 let. Všechna startovní čísla jsou slosovatelná a na vylosované čekají velice zajímavé ceny od našich sponzorů, kterým touto cestou velice děkujeme. Celá tato akce probíhá za nemalé podpory Města Bystré, kterému patří také velký dík.

Celý podnik se bude konat v areálu Hašičské zahrady v Bystrém.

Těšíme se na Vaši účast. Kašlete na výsledky a přijďte si zaběhat pro radost nebo alespoň podpořit ty odvážné na trati.

Pořadatelé

Zahrádkáři zvou na zájezd

Zahrádkáři Bystré pořádají dne 8. června 2024 tradiční zájezd na den otevřených zahrad.

Program: zahrada Smyčkových v Semaníně, ukázková přírodní zahrada v Linharticích, kouzelná zahrada Lichkov u Králík, ukázková zahrada Líšnice u Žamberka s názvem „V říši divů“ a Muzeum u Divnej Emmy. Večeře v Ústí nad Orlicí.

Podrobné informace ve vývěsce zahrádkářů a u paní Drábkové ve zverimexu, která rovněž přijímá závazné přihlášky.

Ladislav Kyncl

1938–1941 Jana Jukla, který bojoval v 1. světové válce, aby pak byl v roce 1941 zatčen, vězněn v koncentračních táborech a zemřel na jaře 1945 na pochodu smrti.

Závěrem bych chtěl poděkovat zastupitelům města Bystré, členům SDH Bystré, dechové hudbě Bystré a všem, kteří se slavnostního položení věnců zúčastnili.

Jan Neudert, starosta města

Pohádkový les pořetí

Letos to připadlo na 12. 5., kdy jsme s partou báječných lidí opět připravili pro děti cestu Pohádkovým lesem. Panský les ožil tradičními, ale i moderními pohádkami. Děti se soutěžní kartičkou procházely trasou po stanovištích, kde jim pohádkové postavy dávaly nejrůznější úkoly. Nechybělo oblíbené zatloukání hřebíků u Pata a Mata, lukostřelba v Říši elfů, chůze po slackline s Mimoněma, stezka odvahy u „Vodnického

potoka“, nebo souboj s drakem. Dále se líbily i úkoly u Křemíčka a Vochomůrky, nebo u Červené karkulky a vlka. Oblíbený úkol byl také u Asterixe, Obelixe a Panoramixe, kde děti po napití se kouzelného lektvaru zvedaly obří kameny, jako by nic nevážily.

Akce trvala celé nedělní odpoledne a dětí se soutěžní kartičkou vstoupilo do lesa bezmála 400. Je to tedy letos opět

rekordní počet návštěvníků Pohádkového lesa. Jsme rádi, že kvůli této události k nám vážili cestu i návštěvníci nejen z Bystrého a okolí, ale také například z Litomyšle, Svitav, Boskovic, Chrudimi, Pardubic nebo Brna.

Rekordní byl tento rok i počet lidí, kteří se podíleli na přípravách a organizaci. Konkrétně 45 organizátorů a dobrovolníků, kteří s událostí pomáhali. Ať už s chystáním vlastního stanoviště, technické podpory, šitím kostýmů, fotografováním, přípravy občerstvení, komunikace a správou sociálních sítí, všem vám patří velké a srdečné díky. Jsme moc rádi, že se v hojném počtu do pomoci s realizací zapojili také žáci a pedagogové ZUŠ Bystré. Akci podpořilo město Bystré, pekárna Bystré a Lesy ČR – srdečný dík i vám.

Těšíme se na viděnou na dalším ročníku Pohádkového lesa v Bystrém.

Za celou partu Filip Tesař

Organizátoři – i když ne v úplně plné sestavě

Mimoně

Zatloukání hřebíků u Pata a Mata

Asterix, Obelix a druid Panoramix

Červená Karkulka a vlk

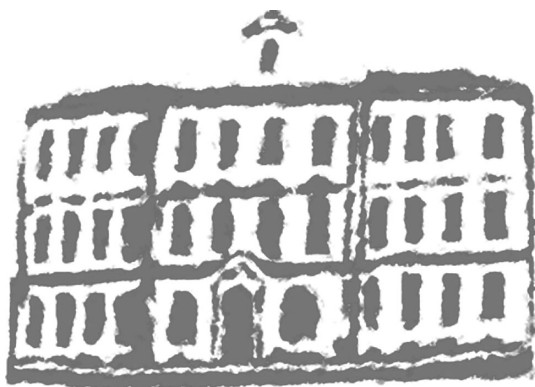

Paní lesa a družina elfů

Květen v Základní škole

Před zámkem Schönbrunn

Základní škola Bystré a Město Bystré

srdečně zvou všechny absolventy, bývalé učitele a zaměstnance školy,
rodiče a přátelé školy na oslavy

120. výročí otevření školní budovy (1904–2024)

v sobotu 15. června 2024

Program:

Otevření školy (9:00–15:00)

- možnost zhlédnout **výstavu fotografií a žákovských prací**,
- výstava fotografií na téma „**Historie a současnost bysterské školy**“ v přízemí hlavní budovy,
- v přízemí hlavní budovy školy **kavárnička** s možností zakoupit si malé občerstvení, posedět, popovídat,
- možnost zakoupení **almanachu školy**.

Historie a současnost bysterské školy (kinosál Bystré)

- dvě besedy z dílny panů Dittricha, Stani a Kamínka zaměřené na **historii bysterské školy** v kinosále Bystré,
- 10:30–12:00 – 1. část: Od počátků školství v Bystrém do roku 1945,
- 13:00–14:30 – 2. část: Od roku 1945 až po současnost.

Školní akademie (divadelní sál sokolovny)

- **kulturní program žáků 1. a 2. stupně ZŠ Bystré** v divadelním sále sokolovny,
- 13:00–14:30 – první představení,
- 15:30–17:00 – repríza.

Oslavy na zahradě za hasičskou zbrojnicí (od 17:00)

- 17:30 – **bubenické vystoupení** žáka školy,
- možnost posedět a popovídat si s přáteli,
- 20:00 – **společenský večer s hudbou** k poslechu a tanci,
- občerstvení po celou dobu zajištěno.

*Přejeme Vám příjemnou pohodu a hezké zážitky z oslav a ze setkání s přáteli.
Srdečně Vás zvou Mgr. Jan Mužík, ředitel školy a Mgr. Jan Neudert, starosta města.*

Všichni jsme se těšili na 2. květen, kdy byl naplánovaný poznávací zájezd do Vídně. Sraz všech účastníků byl před šestou hodinou ranní, ale většina z nás byla u radnice mnohem dříve, neboť jsme byli natěšení a plní očekávání. Barokní zámek Schönbrunn, katedrála sv. Štěpána, palác Belvedere a Hundertwasserhaus okouzly každého.

Nejvíce se mně líbil Schönbrunn, bývalá letní rezidence Habsburků s nádhernými zahradami. Zámecký park je pro návštěvníky otevřen celoročně zdarma a nabízí návštěvníkům pestrou paletu květů, stromů, soch a fontán. Barokní areál Evropy patří do kulturního dědictví UNESCO. Vídeň pro svou krásu patří k nejnavštěvovanějším městům Evropy. Vídeň je neobyčejně upravené a čisté město s bohatou historií a kulturou. Zaujal mě císařský palác Hofburg, kde jsou kromě interiérových instalací z 2. poloviny 19. století vystaveny exponáty z panovníckých sbírek. Nedaleko jsou monumentální budovy Uměleckohistorické a Přírodovědné muzeum. Prátr – závěrečná tečka výletu. Před námi se najednou otevřel svět dobrodružství, zábavy a her, prostě dětský ráj. Nádhra!

Nezapomínáme ani na sport, proto se naše škola účastnila lehkotletických závodů v Poličce, kde jsme si poměřili své síly s vrstevníky z jiných škol našeho obvodu.

Druháci a třetáci se vydali do Záchrané stanice Pasíčky, aby se podívali na zachráněná zvířata, o které se ošetrovatelé dlouho starají. Některá tato zvířata se mohou vrátit zpět do přírody, ale některá bohužel musí zůstat v této nebo jiné stanici. Také si poslechli přednášku o divokých zvířatech, která žijí ve volné přírodě. Děti si užily krásný den venku.

Žáci z II. stupně se zapojili do projektu Bezpečný internet, a proto ve všech třídách proběhly zajímavé besedy s lektory z vysoké školy v Olomouci. PPP Ústí nad Orlicí proškolila deváťáky na téma Romeo a Julie.

Vojtěch Peša, 9. třída

Rozpis zubní pohotovosti – červen

1.–2. 6.	MUDr. Markéta Adamcová Políčka, Hegerova 373	461 725 987
8.–9. 6.	MUDr. Stanislav Adamec Políčka, Hegerova 373	461 725 987
15.–16. 6.	MDDr. Ivana Bidmonová Dolní Újezd 383	461 631 126
22.–23. 6.	MUDr. Ivana Burešová Litomyšl, Smetanovo nám. 97	461 614 569
29.–30. 6.	MUDr. Tomáš Cacek Trstěnice 184	461 634 157
Ordinační doba: 8.00–11.00 hod.		

Výsledky ankety Sportovec roku 2023

Nejlepší individuální sportovec:

1. Adéla Dvořáková – běh
2. Jaroslav Tuláček – atletika, běžecké lyžování
3. Miroslav Dvořák – běh

Nejlepší sportovní tým:

1. TJ Sokol Bystré – mladší žáci, fotbal
2. SDH Bystré – mladší žáci „A“, hasičský sport
3. SDH Bystré – starší žáci, hasičský sport

Nejlepší trenér: Dita Leinweberová, trenérka mladších žáků, TJ Sokol Bystré
Síně slávy: Jan Moravec, lyžování, volejbal, fotbal, turistika, TJ Sokol Bystré

Ještě jednou gratulujeme všem oceněným a přejeme jim, aby se jim nadále dařilo a aby ze sportu měli hlavně stále radost. Totéž přejeme i všem ostatním sportovcům.

rr

Nejlepší individuální sportovci a Jan Moravec, který byl uveden do síně slávy

Mladší žáci, fotbal

Mladší žáci „A“, hasičský sport

Starší žáci, hasičský sport

Den otevřených dveří DOMOVA Bystré, o.p.s.

Dne 23. 4. 2024 proběhl Den otevřených dveří v Pečovatelské službě a slavnostní otevření Denního stacionáře.

Trocha historie

Obecně prospěšná společnost DOMOV Bystré vznikla v roce 2023. Stala se tak nástupnickou organizací občanského sdružení DOMOV Bystré, které bylo založeno v roce

1996 v souvislosti s poskytováním domácí ošetrovatelské péče a dostavbou Domu s pečovatelskou službou v Bystrém, kde dodnes sídlí.

Od roku 1993 byla poskytována domácí ošetrovatelská péče Agenturou domácí péče a její územní působnost byla Bystré, Nedvězí, Hartmanice, Trpín, Hlásnice, Hamry, Svojanov, Předměstí, Starý Svojanov, Dolní

Lhota, Jobova Lhota, Manova Lhota a Rohozná. Během několika málo let poskytování této zdravotní služby bylo zjevné, že mnozí pacienti z Bystrého, ale i okolních obcí by potřebovali kromě zdravotní péče i péči sociální, ale rozšíření služby z Poličky nebylo možné. V roce 1996 se tehdejší Rada města Bystré rozhodla založit prostřednictvím některých svých členů Občanské sdružení s názvem Domov Bystré, jehož hlavním cílem bylo poskytování pečovatelských služeb. Zakládajícími členkami byly: Jiřina Leinweberová, Hana Sejkorová, Věra Štěpánková, Mgr. Věra Janoušková, Radka Navrátilová. Členy sdružení byly nejen fyzické osoby, ale i obce. Sdružení řídila p. Jiřina Leinweberová.

Současnost

Dnes poskytujeme Pečovatelskou službu a Denní stacionář seniorům, osobám se zdravotním postižením a chronickým onemocněním od 18 let. Pečovatelská služba je poskytována v obcích kraje Pardubického a Vysočina (Bystré, Pomezí, Rohozná, Svojanov, Nedvězí, Hartmanice, Trpín, Jedlová, Korouhev, Vítějeves, Banín, Lavičné, Bělá nad Svitavou, Bohuňov, Nyklovice,

Pokračování na str. 6

Zaměstnanci DOMOV Bystré

Den otevřených dveří DOMOVA Bystré, o.p.s.

Pokračování ze str. 5

Sulkovec, Rovečné, Dalečín). Denní stacionář nemá omezenou možnost poskytování služby dle bydliště klienta.

DOMOV má 18 zaměstnanců, sedm aut, jeden skútr a pomůcky pro péči o klienty, které jim může také zapůjčovat.

Kdy Vám může

Pečovatelská služba pomoci:

- když potřebujete pomoc s osobní hygienou a péčí o svou osobu – denní hygiena, koupání, sprchování, umývání vlasů, oblékání, svlékání

- když si nemůžete sami zajistit stravu nebo potraviny – zajištění nákupu, pochůzek, příprava jídla, ohřátí jídla, podání jídla, nakrmení, nakrájení jídla, dovoz oběda

- když potřebujete pomoci s vedením domácnosti – běžný úklid, velký úklid, uložení nákupů, oblečení

- když potřebujete doprovodit či zavést k lékaři, na veřejné instituce, úřady

- když chcete být v kontaktu se svým okolím – doprovodíme Vás, zajistíme Vám potřebné kontakty

Hudební doprovod zajistila ZUŠ Bystré

- když máte problém s orientací v čase či prostoru – pomůžeme Vám se orientovat, zabezpečíme dodržování Vašeho léčebného režimu

- když potřebujete poradit, jak postupovat v obtížné situaci – základní sociální poradenství, nabídka sociálních služeb

Do **Denního stacionáře** klient dochází na dohodnutý časový úsek dne a poté se vrací zpět do svého domácího prostředí. Pomůže Vám, pokud chcete:

- zůstat žít ve svém domácím prostředí (odtud docházíte do stacionáře)

- odlehčit pečujícím v péči o mě

- smysluplně trávit čas, potkávat se s dalšími lidmi, vytvářet si nové sociální vztahy

- aktivizovat, zachovávat v maximální možné míře svoje schopnosti, dovednosti a zvyklosti

- mít zachovány svoje přirozené vztahy a vazby s okolím, rodinou, přáteli

- s ohledem na svůj zdravotní stav a soběstačnost uplatňovat vlastní vůli, rozhodovat se, spoluúčastnit se na nabízených aktivitách apod.

Rozsah služeb se mění podle individuální potřeby každého klienta, např. dle zdravotního stavu, momentální situace rodiny apod.

Cílem obou služeb je, aby mohli klienti služby zůstat co nejdéle ve svém přirozeném, domácím prostředí.

Více informací najdete na:

www.domovbystre.cz

Marie Štouračová, Jiřina Leinweberová

Výročí z bysterské historie

Na loňský měsíc únor připadlo výročí 230 let od narození bysterského lékaře MUDr. Vincence Černhause a na měsíc září stejného roku připadlo 180. výročí narození MUDr. Josefa Quida Černhause. Z rodiny Černhausových působili v Bystrém celkem tři lékaři. Skutečnosti se mi podařilo dohle-

dat v matrikách až nyní, tedy vzpomeneme na tyto bysterské lékaře s malým zpožděním.

Pan Václav Černhaus a jeho manželka Terezie rozená Schlasinger byli oddáni, podle zápisu v matriční knize oddaných, v Jamném nad Orlicí 25. srpna 1791 a z manželství se narodilo 9 dětí.

První byl syn Vincenc a narodil se v Jamném 8. února 1793. Po studiu lékařství působil v Bystrém. Písemné dokumenty se žádné nezachovaly, a tak se podrobnosti již nedozvíme. Jisté je, že se pan doktor, neznámo kde, nakazil tyfem, dříve nazývaným „hlavnička“. Je to onemocnění přenášené kontaminovanou stravou nebo vodou, jehož původcem je bakterie „Salmonella typhi“. Na toto onemocnění skonal, podle zápisu v matrice zemřelých bysterské farnosti, dne 25. dubna 1848. Bylo mu 55 let.

Na uvolněné místo panského a obvodního lékaře byl na vlastní žádost jmenován jeho bratr Severin. Ten se narodil manželům Václavu a Terezii 27. srpna 1810 v Jamném. Po studiu lékařství působil v nedaleké Olešnici. Dne 11. května 1834 se oženil v Bystrém a vzal si za manželku Henrietu (Jindřišku) Amalii, dceru správce na bysterském zámku Floriana Turka a jeho manželky Rosálie. Byli to opravdu mladí manželé, protože ženichovi bylo 23 let a nevěstě, podle matričního zápisu v knize oddaných, 16 let. Plnoletost byla tehdy stanovena na 24 let. Ve Státním okresním archivu Svitavy se sídlem v Litomyšli se zachovala listina, kterou

Okresní výbor v Poličce oznámil představenstvu obce Bystré vytvoření zdravotního obvodu čítajícího obce Bystré, Trpín, Hlásnici, Hartmanice, městys Svojanov, Předměstí, Nedvězí, Trhonice, Sedliště a Jedlová. Zároveň pro tento obvod jmenuje lékařem Severina Černhause a stanovuje mu roční služné ve výši 400 zlatých, mimo cestovních výloh. Severin Černhaus, stejně jako jeho předchůdce, bydlel v Bystrém na domě čp. 181, který nechal roku 1753 vystavět pro bysterské lékaře majitel panství František Rudolf, hrabě z Hohenemsu. Mezi hlavní povinnosti panského lékaře patřilo, že, pokud byl majitel panství přítomen v Bystrém, každé ráno zavítal lékař na zámek, prohlédl pana hraběte, zda je zdravý, posnídal s ním

Pokračování na str. 7

Výzva fotografům

Jaro je v plném proudu a krásy okolní přírody opět vybízí k fotografování. Rádi bychom poprosili všechny dobrovolné fotografy, aby nám průběžně zasílali fotografie Bystrého a okolí ve všech ročních obdobích pro bysterský kalendář 2025. Poskytnutím fotografií potěšíte nejen své spoluobčany, ale i řadu obdivovatelů a rodáků žijících mimo náš kraj, kteří si náš kalendář pravidelně nechávají zasílat a velmi se na něj těší.

Fotografie lze zasílat e–mailem, přes datová úložiště, anebo můžete přijít osobně do IC s pamětovými médii. Při focení mobilními telefony je třeba nastavit vyšší kvalitu fotografií, pro tisk kalendáře by ideálně měly být 300 dpi. Se vším rádi poradíme, kontaktujte nás na e–mailu: infocentrum@bystre.cz nebo tel. 468 008 161, 775 721 241.

Děkujeme všem, kteří nám fotografie již zaslali, a doufáme, že řadu dalších tato výzva inspiruje.

Jaroslava Poulová
Informační centrum Bystré

Výročí z bysterské historie

Pokračování ze str. 6

a teprve potom šel léčit poddané. Pan doktor působil v Bystrém dlouhá léta ke spokojenosti majitelů panství i všech prostých obyvatel zdravotního obvodu. Zemřel v Bystrém 17. července 1893 na „sešlost věkem“. Bylo mu 82 let. V zachovaném listě, uloženém v litomyšlském archivu, oznamuje tuto skutečnost bysterský purkmistr Hynek Macků „Slavnému c. k. okresnímu hejtmanství v Poličce“.

Posledním lékařem z rodu Černhausů v Bystrém byl syn Severina a jeho manželky Henriety Amálie, Josef Quido, který se narodil v Olešnici 11. září 1843, kde po studiu působil jako lékař. V zachovaném listě, datovaném dne 21. února 1894, kterým bysterský purkmistr Hynek Macků předkládá „Slavnému okresnímu výboru v Poličce“, je žádost MUDr. Josefa Quida Černhause o jmenování obvodním lékařem v Bystrém. Mimo jiné v něm purkmistr píše: „konáme jen milou povinnost, když vyslovujeme, že vždy co lidumilný a obětavý muž povinnosti lékařské svědomitě vykonával“. Při svém krátkém působení v Bystrém se aktivně zapojil do spolkového života. Je třeba vzpomenout, že patřil spolu s ředitelem Josefem Vojtěchem Kryšpínem mezi zakládající členy Sboru dobrovolných hasičů v Bystrém a v dochovaném soupisu členů hasičského sboru je uveden na druhém místě, za Václavem Procházkou, tehdejšími veliteli sboru. Působil ale i v dalších bysterských spolcích. MUDr. Josef Quido Černhaus zemřel náhle 29. května 1896 na „srdeční vadu“. Bylo mu 52 let.

Tím se uzavřelo působení těchto významných lékařů z rodu Černhausů u nás v Bystrém.

Příložený obraz MUDr. Josefa Quida Černhause je v archivu místního hasičského sboru. PS

BYSTERSKÝ VOKÁLNÍ KVINTET ZVE NA
BENEFIČNÍ KONCERT
16. 6. 2024 V 18:00
VÝTĚŽEK BUDE VĚNOVÁN NA OPRAVU FASÁDY
BYSTERSKÉHO KOSTELA
KOSTEL SV. JANA KŘTITELE A PANNY MARIE KARMELSKÉ

CANTO (NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ)

SIMBA (ZUŠ BYSTRÉ)

VOKÁLNÍ KVINTET

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

Kde je dvorek, jsou i vrata, kde je máma, je i táta

Prostřednictvím tohoto vzdělávacího tématu jsme dětem přiblížili význam rodiny, sdílené radosti i starosti, které jsou nedílnou součástí lidské existence. Námětovou hrou na rodinu si děti vyzkoušely jednotlivé role, bylo milé pozorovat, jak spolu vedou „dospělácké řeči“ a zároveň se učí respektu, spolupráci a že být máma a táta znamená mít i spoustu starostí a povinností. Děti procvičily znalost jmen členů své rodiny a sdělily si navzájem, čím a jak mohou být i oni užiteční, doma pomáhat a aktivně se podílet na životě rodiny. S písničkou „Mám ráda svoji maminku, má náruč jako peřinku...“ se děti připravovaly na svátek maminek, kterým z lásky vyrobily dárečky a přáníčka. V rámci tohoto tématu děti přemýšlely nad

Pokračování na str. 8

Děti se podílely na doplnění hmatového kruhu přírodninami

Kde je dvorek, jsou i vrata, kde je máma, je i táta

Pokračování ze str. 7

vlastnostmi, které mají na svých maminkách nejraději. Vyslechly si příběh „Kdy je maminka nejkrásnější“, z něhož vyvodily jedinečnost a krásu své maminky spočívající v bezpodmínečné lásce, kterou dává svým dětem, proto je každá maminka pro své děti jedinečná a nejkrásnější právě taková, jaká je. Nedílnou součástí následujících dnů byla i příprava vystoupení předškolních dětí k příležitosti Dne matek, které se konalo 22. května. Vystoupení bylo věnováno babičkám a dědečkům v Domově pro seniory Nad Kašpárkem v Bystrém. Velký potlesk a usměvavé tváře diváků byly dětem zaslouženou odměnou za jejich úsilí a práci.

Díky příznivému počasí se děti radostně naladily a s chutí se zapojily do zútulnění naší školní zahrady. Začátkem května vyrazili Berušky, Medvídci i Žabičky na sběr přírodnin do Panského lesa. Úkolem bylo nasbírat kůru a smrkové šišky, abychom

společně doplnili hmatový kruh. Děti byly velmi rychlé a pilné, a tak si les užily i stavěním domečků pro lesní skřítky. Proměnou v malé zahradníky si děti vyzkoušely setí mrkve a hrachu, který si každá třída formou experimentu nejprve nechala naklíčit a následně zasela do svých květináčů a truhlíků. Jelikož se děti nejvíce učí pomocí smyslového vnímání, s pomocí pedagogů nasázely do záhonkové spirály i různé druhy bylin, o které se teď pečlivě starají. To, že malá zahrádka je velká radost, ví děti už od podzimu. A že na ní můžeme pěstovat nejen ovoce a zeleninu, ale těšit se i z barev a vůní různých květin, si děti připomněly vyšetím lučních léčivek.

Ve dnech 6.–7. 5. proběhl zápis do MŠ pro školní rok 2024/2025. Přišli rodiče s dětmi z Bystrého i okolí a kapacita Mateřské školy je pro příští školní rok naplněna.

Společně jsme se vyfotili, aby děti měly památku na tento školní rok a své „školkové“

kamarády. Předškolní děti se vyfotily na tablo, které bude vystavené v Informačním centru. Proběhla schůzka s rodiči, na které jsme přivítali p. lektorku plavání Karolínu Jelínek, ta zodpověděla rodičům veškeré otázky týkající se plavání dětí. Následně proběhla schůzka s paní učitelkou a panem učitelem budoucích 1. tříd Ludmilou Filipovou a Františkem Grundlochem, kteří sdělili rodičům předškoláků základní informace k nástupu do I. třídy.

S našimi předškolními dětmi se jako každý rok rozloučíme závěrečnou besídkou, která proběhne dne 13. 6. na zahradě MŠ. Děti již pilně nacvičují písničky, básničky i tance. Následující den po besídce bude dětem odměnou výlet do Rudky, kde navštívíme jeskyni Blanických rytířů, rozhlednu a dětské hřiště.

S říkadlem „Tátové a mámy, zpívejte si s námi! Kdybychom si nezpívali, to by dobré nebylo. To by se nám na světě o mnoho míň líbilo.“ vám přejeme krásné jarní dny.

Mgr. Karolína Mužíková

800 let hradu Svojanov

Jeden z nejstarších českých královských hradů oslaví letos 800 let od první písemné zmínky, která se datuje k roku 1224. Nejvýznamnějšímu výročí novodobé historie hradu budou zasvěceny Královské slavnosti, které se uskuteční 29. a 30. června.

Jednotlivé části bohatého historického programu s desítkami účinkujících se budou odehrávat na řadě míst hradního areálu.

Na Svojanově si letos připomenou i 110. výročí narození Aloise Živného, který byl na hradě v letech 1946 až 1979 kastelánem. Ve

volných chvílích maloval obrazy zdejší krajiny a hradu. Pokud vás zajímá, jak různá zákoutí hradu dříve vypadala, přijďte si prohlédnout sbírku obrazů, která je průřezem malířovou tvorbou. Na malbách uvidíte i hradní zahrady předtím, než prošly úpravou do současné podoby.

Převzato z Turistických novin z Východních Čech, léto 2024

Základní umělecká škola Bystré vás zve na

VÝSTAVU VÝTVARNÉHO OBORU

SVĚT BAREV

18. - 27. 6. 2024

VERNISÁŽ VÝSTAVY 18. 6. 2024 v 16 hod.

vystoupí
žáci tanečního a hudebního oboru

výstava bude otevřena do **27. 6. 2024**
PO - PÁ v době výuky v ZUŠ
SO - NE od 13.00 do 17.00 hod

ZUŠ Bystré vás zve na

divadelní představení

Mrtvá nevěsta

24. 6. 2024

v 17.00 hod.

v divadelním sále sokolovny v Bystrém

Vstupné dobrovolné
místenky k vyzvednutí v IC Bystré od 17. 6. 2024

Výstava NA CESTĚ – Smetanova výtvarná Litomyšl

Srdečně zveme na výstavu výtvarných skupin Akademie MenART. Mezi 30 mladými talenty se letos účastní i 4 studenti ZUŠ Bystré: Jan Marek a Josef Zbytovský (mentor Čestmír Suška – obor prostorová tvorba), Aneta Šimonová a Stella Moravcová (mentor Štěpánka Stein – obor fotografie).

Již tradiční výstava výtvarných skupin MenART se v letošním ročníku předvede v návštěvníkům dosud skrytých prostorách domu U Rytířů. Mentoři letošního ročníku: Štěpánka Stein a Čestmír Suška se vám letos představí i samostatnými prezentacemi po městě. Vernisáž výstavy proběhne **9. 6. 2024 od 14 hod.** v Městské galerii Litomyšl (Smetanovo nám. 110 – zadní trakt domu U Rytířů)

Výstava potrvá od 10. 6. do 15. 9. 2024 a k vidění bude vždy od úterý do neděle v době 10–12, 13–17 hod.

Více si můžete přečíst na stránkách ZUŠ Bystré: www.zusbystre.cz ZUŠ

Srdečně vás zveme na výstavu stipendistů MenART 2023/24

NA CESTĚ

Mentoři - pedagogové - studenti

10. 6. - 15. 9. 2024

VERNISÁŽ
9. 6. 2024 ve 14 hod.

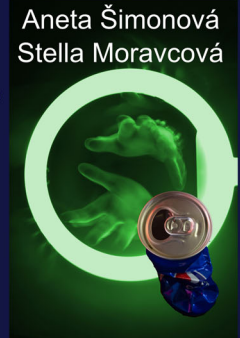
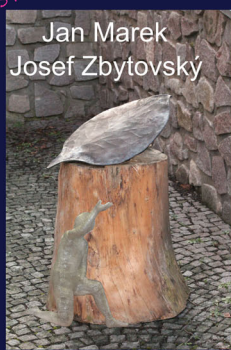
Městská galerie Litomyšl (dům U Rytířů)
Smetanovo nám. 110, Litomyšl

Čestmír Suška (Mentor)
Štěpánka Stein (Mentor)

Jan Marek
Josef Zbytovský (studenti)

Aneta Šimonová
Stella Moravcová (studentky)

Marta Köhlerová (pedagog)

Otevřené dveře slaví 18! K plnoletosti přichystaly jako dárek Dušetoulky

Otevřené dveře letos slaví významné životní jubileum – na poli duševního zdraví působí 18 let. Co se za 18 let dá zvládnout a naučit?

Pevná půda pro duševní zdraví v regionu

V roce 2006 jsme Otevřené dveře rozjízďeli s minimálními úvazky i zkušenostmi a v prostorách jiného střediska, tak trochu na koleně. Odvahu nám dodávalo odhodlání, zájem klientů i víra, že děláme správnou věc. Zpětně vidím, že vše bylo tak, jak být mělo. Šli jsme postupně, krůček po krůčku, inspirovali se u jiných, učili se z chyb vlastních. S úsměvem vzpomínám na dobu, kdy jsme klientům nabízeli svozy zdarma, fotili se s nimi na letáky a kvůli parametrům projektu (z kterého byly financovány první roky služby) jsme museli podrobně dokumentovat každý náš krok. Postupně rostl tým, naše profesionalita i zdravé sebevědomí. Upevnili jsme svou roli mezi službami péče o duševní zdraví v regionu. Ruku v ruce s probíhající reformou péče a krajskými plány byly zahájeny přípravy pro vznik Centra duševního zdraví ve Svitavách. Otevřeným dveřím to otevřelo cestu rozšířit podporu i lidem, kterým byla dříve nedostupná.

Vyznat se ve svém chování, ustát nároky doby i nové výzvy

Jsem tu pro lidi, kterým je těžko na duši, mají potíže vyznat se ve svém prožívání i chování, vyrovnat se s nároky okolí i doby. V situacích, kdy je náročné zorientovat se ve svém životě i potřebách, ujasnit si budoucí kroky či vlastní cestu a umět je správně vyjádřit vůči ostatním. Může se to zdát jako

nicneříkající klišé, ale stále více se setkáváme s tím, že v dnešním uspěchaném světě plném nepřeborných možností, rychlých změn i velkých očekávání může být velmi obtížné tyto nároky v klidu ustát.

I my v týmu čelíme novým výzvám. Vyměňujeme si zkušenosti se spolupracujícími službami, kriticky hodnotíme vlastní práci, vzděláváme se v nových metodách a snažíme se reagovat na záladnosti i příležitosti doby.

Potřeby člověka jsou důležitější než jeho diagnóza

V průběhu let jsme často měnili adresu, méně často pracovníky a postupně proměňujeme i dříve zaběhnuté principy a postoje. Namísto na léčbu onemocnění se klade důraz na zotavení se z nemoci. Více než diagnóza člověka jsou důležité jeho potřeby. Velkou roli ve spolupráci hrají přání klienta a jeho vlastní motivace ke změně.

Důraz na silné stránky a respekt k rozhodnutím, byť přináší rizika

Od pečujícího přístupu a snahy ochránit klienty před všemi možnými riziky a nástrahami života usilujeme o podporu a zplnomocnění vlastních sil klientů, respekt k jejich rozhodnutím i s vědomím rizik, které jsou ochotni nést. Nepátráme příliš po tom, co nefunguje, a naopak cílíme na silné stránky a příležitosti, které klientům pomáháme hledat nejen v jejich okolí, ale především v sobě samých. Nesnažíme se nabízet tréninková pracovní místa v umělých podmínkách, ale hledáme práci šitou na míru konkrétnímu člověku.

**Jana Dobrovolná, Otevřené dveře,
Oblastní charita Polička**

Poličské Dušetoulky aneb dárek k plnoletosti

A protože i v práci sociálních pracovníků se odráží tvořivost a kreativita, celý tým Otevřených dveří k 18. narozeninám připravil dárek – první poličské Dušetoulky. Dušetoulky jsou klidnou procházkou Poličkou, která vám, doufáme, přinese nejen relaxaci, ale i praktické tipy. Přestože se konají v Poličce, věříme, že budou inspirací i pro přespolní chodce.

Milí poutníci,

zveme vás k toulání Poličkou. Podívejte se při Dušetoukách na důvěrně známá místa úplně novým pohledem. Dušetoulky nabízí ostrůvky podpory a povzbuzení, svěžího větru do plachet, dobré kondice celé osobnosti a schopnosti vypořádat se s občasnou oblačností na duši. Toulat se můžete ve vašem tempu, kdykoli se vám bude chtít, v průběhu celého června.

Ke každému místu jsme přichystali otázku pro dospělé i úkol pro děti. Když nám své odpovědi pošlete do 30. června 2024, zařadíme vás do losování o drobné ceny. V brožurce Dušetoulek najdete relaxační a odpočinkové aktivity, příležitost podívat se na místa s novým úhlem pohledu, ale i praktické možnosti zvládnutí zátěže a další tipy.

Brožuru Dušetoulek, která vás celou cestou bude provázet, soutěžní formulář a mapku s úkoly si můžete stáhnout na policka.charita.cz/dusetoulky.

Pro prvních 50 účastníků máme připraveny vytištěné Dušetoulky k vyzvednutí v obchůdku Fimfárum.

**Tým Otevřené dveře
Oblastní charita Polička**

Společenská kronika

V průběhu uplynulého období oslavila významné životní jubileum naše spoluobčanka:

80 roků Květoslava Boudová (*2.5.1944)

Srdečně blahopřejeme.

Písemný souhlas s uveřejněním gratulace získáte v IC a na matrice.

Kulturní kalendář – červen 2024

Na červen jsou v Bystrém plánovány následující akce:

1. červen – **Bysterský kapřík 2024** – MO ČRS vás zve na dětské rybářské závody na Jerkově rybníku. Program: 7.00–8.00 zápis účastníků, 8.00–9.30 první poločas, 9.30–10.00 občerstvení, 10.00–11.30 druhý poločas, 12.00 vyhlášení výsledků, předání cen. Startovné 150 Kč. Akce proběhne za každého počasí.

1. červen – **Zábava** – MO ČRS vás zve na zábavu. Začátek ve 20.00 za hasičskou zbrojnicí. Hraje kapela DoDna. Vstupné 100 Kč.

2. červen – **Koncert Evy Henychové** – Římskokatolická farnost Bystré vás zve na koncert české folkové písničkářky, textařky a hudební skladatelky, jejíž hudba oslovuje publikum všeho věku, ale především lidi přemýšlivé, tázající se a hledající. Koncert proběhne v kostele sv. Jana Křtitele a Panny Marie Karmelské od 18 hodin. Vstupné dobrovolné.

7. červen – **Noc kostelů** – Římskokatolická farnost Bystré vás zve na Noc kostelů. Letošní ročník proběhne v „menším měřítku“. Po večerní mši sv., která začne v 19 hod., zůstane kostel do 21 hod. otevřený. Přijďte na mši, přijďte se do kostela jen podívat, pobýt v něm, nebo si ho přijďte prohlédnout. Je domluvená průvodcovská služba.

8. červen – **Bysterská desítka 2024** – Pořadatelé běžeckého závodu „Bysterská desítka – běháme pro radost“ vás zvou na třetí ročník závodu. Dospělí budou závodit, stejně jako v předchozích letech, na 10,2 km dlouhé trati, nově proběhne i závod pro omladinu do 15 let – ta poběží na trati dlouhé 4,2 km. Časový harmonogram: závod 4,2 km – registrace na místě od 8.30 hodin, start v 9.00 hodin, závod 10,2 km – registrace na místě 9.00 hodin, start v 10 hodin. Startovné 90 Kč. Registrace, start, cíl i zázemí akce bude v areálu za hasičskou zbrojnicí. Po doběhnutí bude možnost občerstvit se a proběhne vyhlášení výsledků. Přijďte si zaběhat, nebo podpořit odvážné na trati.

Více informací příp. najdete na s. 2.

15. červen – **Oslavy 120. výročí otevření školní budovy** – Základní škola Bystré

a Město Bystré vás srdečně zvou na oslavy 120. výročí otevření školní budovy. Je připraven bohatý program – výstavy, besedy, školní akademie, posezení za hasičskou zbrojnicí. Podrobnou pozvánku najdete na s. 4.

16. červen – **Benefiční koncert** – Bysterský vokální kvintet a Římskokatolická farnost Bystré vás zvou na benefiční koncert „pro kostel“. V rámci koncertu, který proběhne od 18 hodin v kostele sv. Jana Křtitele a Panny Marie Karmelské, kromě Vokálního kvintetu vystoupí také dětský pěvecký sbor SIMBA (ZUŠ Bystré) a ženský pěvecký sbor Canto z Nového města na Moravě. Výtěžek ze vstupného bude věnován na opravu fasády bysterského kostela. Vstupné dobrovolné.

18. červen – **Svět barev** – Základní umělecká škola Bystré vás zve na vernisáž výstavy výtvarného oboru. Začátek v 16 hod. v tanečním sále ZUŠ. Vystoupí žáci tanečního a hudebního oboru. Vernisáž proběhne v rámci Putovní konference vzdělávání na Poličsku 2024 a výstava jako taková potrvá do 27. června. Od pondělí do pátku ji budete moci navštívit v době výuky ZUŠ, v sobotu a v neděli od 13 do 17 hod.

24. červen – **Mrtvá nevěsta** – Literární–dramatický obor ZUŠ Bystré vás zve na derniéru divadelního představení Mrtvá nevěsta podle stejnojmenného animovaného filmu Tima Burtona, na kterém se podílely všechny obory ZUŠ. Začátek v 17 hod. v divadelním sále sokolovny. Vstupné dobrovolné (na místě), místenky budou k dispozici od 17. 6. v IC.

29. červen – **Poutňová zábava** – Pořádá a zve TJ Sokol Bystré.

30. červen – **Poutí** – Poutí proběhne jako vždy. Ráno proběhne mše sv. za osadníky (od 8.00 v kostele), poté bude možnost jít na kolotoče, projít si stánky, něco si koupit, pobavit se s rodinou, přáteli. Atrakce budou jako obvykle u sokolovny.

Svoz plastů

Svoz pytlů s plasty proběhne jako obvykle – každé liché úterý v měsíci, tedy **4. a 18. června**.

KINO BYSTRÉ

ČERVEN 2024

**Pátek 7. června, 17 hod.
PRINCEZNA NA HRÁŠKU**

Na pohádkovém francouzském zámku probudí princeznu Agnes de Sully de Montana Bleue jednoho dne hrozivé burácení davu pod okny. V zemi se bouří nespokojený lid a ona se musí okamžitě dostat do bezpečí. Na vznešené róby, ani plné truhlice není čas, stává se tedy vyhnankyní. Na radu své komorné se vydává do dávno zapomenuté rodné země, až do dalekých Čech, kde ji ale nedůvěřivá Hraběnka, poté, co se její syn do Agnes zamiluje, podrobí přísné zkoušce, kterou všichni tak dobře známe: nechá ji nemilosrdně ustlat na malém zeleném hrášku. Uspěje princezna v osvědčeném testu a prokáže svůj vznešený původ? Anebo po dlouhé vyčerpávající cestě usne hlubokým spánkem? Pohádka / Česko, Kanada, 2024 / 80 min., přístupný. Vstupné 130 Kč.

Změna programu vyhrazena.

Fotbal – Jak nám to na jaře jde

I.B tř. – muži

21. 4. Bystré – Tatenice	1:0 (0:0)
G – J. Peterka	
28. 4. Jaroměřice – Bystré	2:0 (0:0)
G – neurodilo se	
4. 5. Janov – Bystré	2:1 (2:1)
G – J. Sýs	
8. 5. M. Třebová B – Bystré	3:3 (2:1)
G – J. Peterka 3	
11. 5. Bystré – Sloupnice	6:0 (6:0)
G – J. Peterka 2, J. Jíra, A. Steiner, P. Čori, T. Svoboda	
Nemusí pršet, hlavně když kape. Pokud do- držíme poučku „můj dům, můj hrad“, ve zbý- vajících zápasech tak bude i dešť radosti z udržení se v I.B tř.	

Krajská soutěž – st. dorost

20. 4. Bystré – Rudoltice	2:7 (1:4)
G – A. Resler, V. Pruška	
28. 4. Horní Újezd – Bystré	4:1 (3:0)
G – V. Dvořák	
4. 5. Bystré – Sezemice	0:4 (0:2)
G – nedaří se	

Dorostu může pomoci bohužel už jen zázrak.

Okresní přebor – ml. žáci U13

7. 4. Bystré – Jevíčko	2:0 (1:0)
G – K. Leinweber, J. Dittrich	
14. 4. Němčice – Bystré	4:5 (3:3)
G – K. Leinweber, J. Dittrich 3, J. Dufek	
21. 4. Horní Újezd – Bystré	2:5 (1:1)
G – J. Dufek 2, J. Dočekal 2, J. Dittrich	
15. 5. Bystré – Sebranice	1:1 (1:0)

S potěšením opakujeme skutečnost, že v této sou-
těži je stále slunečno. Snad to vydrží a budeme
mít přeborníka okresu. **Výbor TJ Sokol Bystré**